

була досить велика допомога для сім'ї. Все життя Григорій Спиридонович та Марія Яківна проживали в злагоді, любові та померли в один день.

Михайло та Харитина (Павленко) Кисляки – дідусь і бабуся Олени Іванівни по лінії матері, також проживали на території Черкаської області на рубежі XIX-XX століть. Батьки Олени Іванівни – Іван Григорович та Параскева Михайлівна (Кисляк) Гонти. Іван Григорович народився у 1907 році. Працював на землі, коли почалася Велика Вітчизняна війна – пішов захищати рідну землю і не повернувся з фронту. Параскева Михайлівна проживала у 1907-1989 роках. Тривалий час очолювала ланку в колгоспі.

Пережили сім'ї Гонти і Кисляків голод 1932-1933 років. Багато людей в їх селі

ДУХ КОЛІВЩИНИ У ПІДЛОЗЦЯХ

Історія родоvodu має велике значення для кожної людини – це її генетичний код. Кожен з нас повинен знати корені свого роду, як жили діди-прадіди, про що мріяли, як газдували, боронили рідний край і т.д. Більшість українців були хліборобами, любили землю, вважали її найбільшим багатством. Ось і рід Новаків Віктора Івановича та Олени Іванівни (на фото) також хліборобський.

Новаки із давніх-давен жили в селі Топілля, обробляли землю, доглядали домашню худобу, виховували і рослили дітей. Віктор Іванович пам'ятає своїх дідусів Віктора Новака та Іллю Матвійчука, а також бабусь Марію Новак (Тохальчук) та Параску Матвійчук. Жили вони у кінці XIX та в першій половині XX століть. Батьки Віктора Романовича також проживали у Топіллі. Роман Вікторович Новак, 1909 р.н., учасник Великої Вітчизняної війни. За панської Польщі працював на власних полях, а після війни став колгоспником. Помер у 1952 році. Далися взнаки тяжке життя, поранення на війні. Мама – Текля Ільківна Новак, 1909 р.н., також усе життя провела на полях: власних та колгоспних. Померла в 1960 році.

Рід Олени Іванівни Новак (Гонти) проживав у селі Денгелівка Маньківського району Черкаської області, що неподалік Умані. Із покоління в покоління передається легенда, що Гонти є нащадками запорозького козака Івана Гонти, активного учасника Коліївщини (1768 р.) – одного із далеких родичів Олени Іванівни. Пізніше Гонти займалися хліборобством.

Григорій Спиридонович та Марія Яківна (Сивачук) Гонти – дідусь і бабуся Олени Іванівни по лінії батька. Григорій Спиридонович жив у 1883-1973 рр., воював у царській армії у роки Першої світової війни. Був кілька разів поранений, але повернувся додому. Марія Яківна жила у 1888-1973 рр., у війну копала окопи біля станції Жмеринка. Отримала важке поранення, ледь не померла. Пізніше царський уряд призначив їй пенсію. Це

померло, але їхню сім'ю горе обминуло. Вижили навіть маленькі діти – Олена та Ганна.

Віктор Романович народився у 1936 році, навчався у початковій школі села Топілля із 1942 по 1946 роки, яка діяла навіть у роки фашистської окупації. Потім навчався у Великівській семирічній школі, яку закінчив у 1953 році. У 1953-1957 рр. навчався у Дубнівському сільськогосподарському технікумі на відділі механізації, а потім разом із групою освоював цілинний степ у Казахстані. У 1957-1959 роках працював дільничним механіком у Острожецькій МТС. У 1959 році повернувся у рідні терени. Працював механіком, парторгом колгоспу «Комуніст». Закінчив заочну Львівський сільськогосподарський інститут (факультет механізації). Із 1977 по 1996 роки очолював Підлозцівську сільську раду. Саме за його головування було збудовано колгоспну контору, Підлозцівську восьмирічну школу, нові магазини в усіх селах сільради, прокладено дороги у бригадні села Велике та Загатинці. На його плечі ліг тягар переселення на територію сільради постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС. У даний час Віктор Романович на заслуженому відпочинку. Але й досі енергійний, активний, очолює раду ветеранів Підлозцівської сільради. Часто буває на зустрічах у Підлозцівській ЗОШ I-III ступенів, а також на всіх заходах, організованих громадою села. Багато сил віддає домашньому господарству, захоплюється бджільництвом та садівництвом.

Дружина Олена Іванівна народилася у 1930 році. 29 років віддала вчительській професії. Школа стала її життям. Після закінчення Уманського вчительського інституту її направили в Західну Україну. Трудовий шлях розпочала вчителем початкових класів у школі села Гірка Полонка Волинської області, потім працювала у Лаврівській середній школі, у Мстишинській восьмирічці. Саме у Мстишині знайшла свою долю. Віктор Іванович і Олена Іванівна одружилися у 1958 році. Із 1961 року Олена Іванівна

працює у Великівській початковій школі. Потім стає її директором. Із 1978-го по 1983 рік працювала у Підлозцівській восьмирічній школі вчителем хімії і біології. Її вчительська праця відмічена Почесними грамотами, званням «Відмінник народної освіти», занесенням до Книги Трудової Слави. На пенсії Олена Іванівна займається домашнім господарством, допомагає дітям та внукам.

Віктор Романович та Олена Іванівна виховали двох доньок – Галину і Тетяну. Галина закінчила історичний факультет Луцького педінституту ім. Л.Українки. Працює у Луцькому дитсадку №25 вихователем. Одружена. Має дві доньки – Аллу і Наташу, які також мають свої сім'ї. У 2005 році донька Наташа подарувала мамі внучку, а бабусі з дідусем – правнучку Дарину.

Тетяна закінчила Рівненський торговельний технікум за спеціальністю товарознавець. Проживає у Луцьку, займається підприємницькою діяльністю (власник магазину «Глобус»). Разом із чоловіком Іваном виховують двох синів: Юрія, який навчається на I курсі ВНУ (факультет міжнародних відносин) та Віктора – учня 8 класу Луцької ЗОШ №19.

Віктор Романович та Олена Іванівна постійно допомагають своїм дітям та внукам, радіють успіхам та збільшенню своєї родини. Нехай і надалі тішать світ дорослі і маленькі Новаки, збагачені козацьким духом Івана Гонти та хліборобськими коренями родоvodu Новаків...

**Оксана ЛАСКЕВИЧ,
Ірина ЖОВНІРУК,
вчителі Підлозцівської
ЗОШ I-III ступенів**

До речі: нещодавно Віктор Романович та Олена Іванівна відзначили золотий ювілей подружнього життя. Нехай їхня сімейна нива колоситься щедрими родинними ужинками, а їхньому козацькому роду не буде переводу...